

KDB 2004

DET KONGELIGE OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

KONTOR: EINAR GERHARDSSENS Plass 1 - TLF. 22 24 90 90 - TELEFAX 22 24 95 65

POSTADRESSE: POSTBOKS 8148 DEP., 0033 OSLO - TELEKS 21486 OEDEP N

Norges vassdrags- og energiverk
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

REG.NR. 9500178 32
AVD. JAKSSEN
VK / ODA
25. MAR 1998
911-511.2 / 036.2

Deres ref

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)

OED 97/2523-

EV ATO

Dato

24 MARS 1998

STATKRAFT SF.

**GJELDENDE PRØVEREGLEMENT FOR SULDALSLÅGEN I SULDAL
KOMMUNE ENDRES OG FORLENGES TIL 31.12.2003.**

Ved kongelig resolusjon av 20. mars 1998 er bestemt:

"Manøvreringsreglementet for statsreguleringen av Ulla-Førreverkene, fastsatt ved kongelig resolusjon 13. september 1974 endret ved kongelig resolusjon av 4. november 1983 og Kronprinsregentens resolusjon av 22. juni 1990, endres i samsvar med forslag inntatt i Olje- og energidepartementets foredrag av 20. mars 1998."

//.

Til orientering vedlegges kopi av departementets foredrag i den kongelige resolusjonen av 20. mars 1998, samt kopi av brev av i dag til Statkraft SF.

Etter fullmakt

P. H. Høisveen

Harald Solli

DET KONGELIGE OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

KONTOR: EINAR GERHARDSSENS Plass 1 - TLF. 22 24 90 90 - TELEFAX 22 24 95 65

POSTADRESSE: POSTBOKS 8148 DEP., 0033 OSLO - TELEKS 21486 OEDEP N

KOP

Statkraft SF
Postboks 494
1322 Høvik

Deres ref

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)

OED 97/2523-

EV ATO

Dato

24 MARS 1998

GJELDENDE PRØVEREGLEMENT FOR SULDALSLÅGEN I SULDAL KOMMUNE ENDRES OG FORLENGES TIL 31.12.2003

Ved kongelig resolusjon av 20. mars 1998 er bestemt:

"Manøvreringsreglementet for statsreguleringen av Ulla-Førreverkene, fastsatt ved kongelig resolusjon 13. september 1974 endret ved kongelig resolusjon av 4. november 1983 og Kronprinsregentens resolusjon av 22. juni 1990, endres i samsvar med forslag inntatt i Olje- og energidepartementets foredrag av 20. mars 1998."

./.

Til orientering vedlegges kopi av departementets foredrag i den kongelige resolusjonen av 20. mars 1998.

Etter fullmakt

P. H. Høisveen

Harald Solli

(kommSSF.doc)

INVE
Vedlegg Rnr. 9500/78 • 32

KONKLUSJON

Vi finner forslaget til prøvereglementet fra Statkraft og innstillingen fra NVE uakseptabelt. De betydelige reduksjoner i vannføringen som er foreslått er uansvarlige. Med bakgrunn i den svært alvorlige situasjonen for laksebestanden i Suldalslågen ber vi NOE vektlegge dette tungt når de foretar sine vurderinger."

I brev av 8. februar 1996 fra Fylkesmannen til Driftsutvalet for Suldalslågen er fremkommet følgende forslag, som Jeger- og Fiskeforbundet og Naturvernforbundet støtter (kopi vedlagt):

"... Forslag til vassføringskurve følger vedlagt. Vi har også tatt med andre vassføringskurver for samanlikninga si skuld. Legg merke til at vårt forslag, samt kurva for uregulert vassføring, gjeld målepunktet ved Osvad, dei andre medan dei andre kurvene gjeld målepunktet ved Larvika.

Følgjande suppleringar er nødvendige:

Opptrappinga startar 10. april, og skjer jamnt og gradvis slik at kurva passerer 60 m³/s omlag den 1. mai og 150 m³/s omlag den 15. mai. Vassføringa skal haldast på over 150 m³/s i minst 10 dagar, og deretter avtrappast jamnt og gradvis, slik at vassføringa held seg høgare en 60 m³/s fram til omlag 15. juni.

I perioden 10.april - 15.juni er den skisserte vassføringa å rekna som eit minimumskrav. Det same gjeld perioden 15. juni - 15.juli. I perioden 15.juli - 1.oktober skal vassføringa variere kring eit gjennomsnitt på 62 m³/s, med ytterpunkt 55 og 73 m³/s, og høgare vassføringar skal ein søke å unngå. . . "

VII. Departementets bemerkninger

Hensikten med prøvereglementet fastsatt i 1990 var å komme frem til et reglement som ville redusere skadevirkningene på laksebestanden i Suldalslågen og utnytte vannressursene i vassdraget til kraftproduksjon på en bedre måte. I denne prøvetiden ble det satt igang undersøkelser for å bedre forholdene for laksestammen i elva. To samarbeidsprosjekter har vært gjennomført - Lakseforsterkingsprosjektet i Suldalslågen og Prosjektet for kartlegging av forsuringsutviklingen i Suldalsvassdraget. Etter regulantens mening har imidlertid inneværende prøveperiode gitt mindre rom for utprøving av ulike vannføringer i Suldalslågen enn forventet.

Under saksbehandlingen av søknaden er det fremkommet ulike forslag om hvordan forholdene for laks kan forbedres. NVEs og Statkraft SFs faglige vurdering med hensyn til hvilke forsøk man i prøvetiden bør kunne gjennomføre vedrørende vannføringen, er imidlertid svært forskjellig fra flere av høringsinstansenes forslag.

NVE foreslår i sin andre innstilling at vannføringen fra månedsskiftet mai/juni må være lav og at vannføringen på våren/forsommeren holdes nede for å øke vanntemperaturen og derigjennom optimalisere vekstforholdene til laks- og ørretunger. De berørte

høringsinstansene gikk imidlertid sterkt imot at vannføringen blir redusert som foreslått av NVE. Direktoratet for naturforvaltning mente at det er så stor usikkerhet omkring disse spørsmål at de fant det svært betenkelig å gjennomføre en slik manøvrering. DN stilte seg forøvrig også svært kritisk til de konklusjoner som NVEs forslag bygger på. Fylkesmannen i Rogaland finner forslaget fra NVE uakseptabelt. Dersom forslaget skulle bli gjennomført, er fylkesmannen redd for at det kan motvirke de tiltak som lakseforvaltningen har satt i verk eller planlegger å sette iverk for å styrke laksestammen.

NVE mener at driftsutvalget ikke har fungert etter intensjonene som ble gitt i prøvereglementet i 1990, og at uenighet i driftsutvalget er grunnen til at tilstrekkelig eksperimentering med vannføringene ikke er gjennomført.

Det er relativt bred enighet blant høringsinstansene at gjeldende driftsutvalg ikke fungerer som forventet. NVEs opprinnelige forslag om en ny sammensetning av driftsutvalget har heller ikke fått noen tilslutning under høringsrunden. NVE tar dette til etterretning, og støtter en avvikling av driftsutvalget. Departementet tilrår av den grunn at driftsutvalget avvikles nå.

Statkraft mener at manøvreringsreglementet først bør vurderes etter at resultatene fra Lakseforsterkingsprosjektet foreligger. Departementet slutter seg til dette. Statkraft har sammen med Norges Forskningsråd, NVE, DN, EnFO og andre bidragsytere investert over 30 millioner kroner i dette prosjektet siden 1990 for å skaffe kunnskap om de ferskvannsøkologiske forhold i Suldalsvassdraget. Dette forskningsarbeidet har gitt mye og verdifull ny kunnskap som det vil være naturlig å legge til grunn ved utarbeidelsen av det endelige manøvreringsreglementet.

Olje- og energidepartementet finner det av stor viktighet at det blir foretatt en skikkelig evaluering av prosjektet, slik at en i størst mulig grad unngår å trekke med seg de relativt store faglige uenighetene som i dag foreligger når endelig manøvreringsreglement skal fastsettes. Departementet forutsetter at en søknad om endelig manøvreringsreglement for Suldalslågen blant annet må baseres på den kunnskap som trekkes ut fra Lakseforsterkingsprosjektet.

En ny søknad vil imidlertid innebære ny saksbehandling, herunder nye høringsrunder - og det vil derfor være noen år frem i tid før det kan fastsettes et endelig reglement. Det synes å være enighet om viktigheten av å kjøre samme reglement for vannslipp over flere år sammenhengende for å få gode og pålitelige resultater. Dette kunne tale for å beholde reglementet med vannføring som i 1996 inntil et endelig reglement er på plass. Det er imidlertid enkelte nye forsøk med vannslippingen som er ønskelig å få prøvet ut før et endelig manøvreringsreglement fastsettes.

På bakgrunn av den store uenighet om NVEs forslag har departementet funnet det nødvendig å komme frem til et reglement i samarbeid med de mest berørte fagmyndigheter, NVE, Miljøverndepartementet og Direktoratet for naturforvaltning (DN). Etter den allminnelige høringsrunden har det derfor pågått drøftelser for å komme frem til hvilke konkrete vannslippingsforsøk som er av interesse og som det samtidig er forsvarlig å prøve ut.

Departementet foreslår ut fra disse drøftelsene å basere reglementet på uttesting av to ulike vannslippinger med tilhørende biologiske og hydrofysiske undersøkelser i to perioder å tre år. Grunnen til at det kan være behov for ytterlige seks år med vannføringsforsøk ligger bl.a at det i årene etter 1990 har vært ustabile og svært varierende vannføringsforhold i vassdaget som har gjort det vanskelig å få frem klare konklusjoner. Generelt vil første periode som varer til og med år 2000, teste høy vårvannføring og annen periode lav vårvannføring. I den andre perioden er det lagt inn en flom på høsten med tanke på transport av finpartikulært materiale ut fra vassdraget og redusert mosebegroing. Fra 1. januar 2004 og inntil endelig reglement blir fastsatt gjelder annen periode.

Olje- og energidepartementet tilrår på dette grunnlag at følgende manøvreringsreglement gjøres gjeldende for Ulla-Førreverkene

fra og med 1. april 1998 til og med 31. desember 2000, jf. kgl.res. 04.11.83 og endring gitt ved kgl.res. 22.06.90:

Post 2

I. FLOMVANNFØRINGER

I samtlige vassdrag med unntak av Førreåna skal det ved manøvreringen has for øye at de naturlige flomvannføringer så vidt mulig ikke økes.

II. OVERLØP FRA BLÅSJØ

Alt overløp fra Blåsjø kan slippes til Førreåna.

III. SULDALSLÅGEN

Det skal slippes vann til Suldalslågen i overensstemmelse med følgende bestemmelser:

a) Normalt opprettholdes følgende minstevannføringspålegg ved slippstedet Suldalsosen:

1. august	-	30. september	62 m ³ /s
1. oktober	-	14. oktober	50 m ³ /s
15. oktober	-	14. november	35 m ³ /s
15. november	-	14. desember	19 m ³ /s
15. desember	-	10. april	12 m ³ /s

I perioden 11. april - 31. juli skal vannslippingen være styrt av vårflommens forløp. Starten på vårflommen (dvs. lavvannsperiodens slutt) skal bestemmes ut fra referansefeltet Stordalsvatn (NVEs målestasjonsnr 41.1.0.1001.1). Lavvannsperioden regnes å slutte når tilsiget til referansepunktet har holdt seg minst lik midlere tilsig for april i gjeldende normalperiode (30 år) i fem sammenhengende døgn. Vannføringen i perioden skal være:

Fra 11. april til lavvannsperiodens slutt slippes 12 m³/s til Suldalslågen.
Fra lavvannsperiodens slutt økes vannføringen jevnt til 36 m³/s i løpet av 14 dager.
Deretter økes vannføringen raskt (i løpet av 4 døgn) til 100 m³/s som holdes i 4 døgn. Vannføringen økes til 150 m³/s de neste to døgn. Denne vannføringen holdes i 7 døgn. Deretter reduseres vannføringen jevnt til 62 m³/s og som holdes til 31.

juli.

Dersom lavvannsperioden ikke er avsluttet innen 10. mai skal det slippes 25 m³/s frem til lavvannsperiodens slutt.

Vannføringen i Suldaslågen skal aldri på noe tidspunkt i løpet av året underskride 12 m³/s målt ved Suldalsosen. Alle reduksjoner i vannføring ved slippstedet skal foregå med gradvise overganger, helst over en tre-døgns periode og ikke raskere enn gjennomsnittlig 3 % pr time.

b) En representant for de fiskeberettigede kan av hensyn til lakseoppgangen avtale med regulanten om å la vannføringen variere etter et pendlingsbånd i den perioden reglementet tilsier 62 m³/s. Pendlingen skal være mellom 55 og 72 m³/s. Det totale slippvolumet skal tilsvare vannføring på 62m³/s i denne perioden.

I tiden 15. juli til 14. oktober kan en av de fiskeberettigede utpekte representant pålegge slipping av ytterligere 50 mill. m³ pr år for situasjonstilpassede manøvreringsformål.

IV HYLEN KRAFTVERK

Fra 1. juni til 31. juli skal normalt ikke overføres vann til Hylsfjorden. Hylen kraftverk kan imidlertid kjøres for å holde ønskede vannføringer i Suldaslågen i forbindelse med gjennomføring av forsøk og av undersøkelser med laksevandringer i elv- og fjordsystem.

Når laksevandringsforsøkene er avsluttet, kan spørsmålet om drift av Hylen kraftstasjon i juni og juli tas opp til vurdering.

Ved flom skal en ta sikte på å holde vannføringen ved Larvika under 350 m³/s. Ved regulering av en slik flomsituasjon kan overskytende vann overføres til Hylsfjorden (når Suldalsvatn har nådd HRV).

V KVILLDALSÅNA

I Kvildalsåna skal det slippes vann slik at vannføringen i tiden fra 1. mai til 1. oktober ved utløpet i Suldalsvatn ikke underskrider 0,5 m³/s.

VI MOSVATN

Mosvatn tappes ned tidligst mulig før jul. Deretter kan vannstanden varieres frem til lavvannsperiodens slutt mellom kote 516,2 og 517,2. I vårflomperioden mellom kote 516,2 og 518,2. I tiden etter og frem til 1. september mellom kote 517,2 og 518,2.

VII SANDSAVATN

Sandsavatn skal fylles snarest mulig etter lavvannsperiodens slutt til kote 600 og kan ikke tappes under denne koten før 20. august. For øvrig kan vannslippingen foregå etter behovet i Saurdal, Kvildal og Hylen kraftstasjoner.

Post 3

Konsesjonæren skal påse at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende og at reguleringsanleggene til enhver tid er i god stand. Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander. Dersom det forlanges, skal også nedbørmengder, temperaturer, snødybde mv observeres og noteres. NVE kan forlange å få tilsendt utskrift av protokollen som regulanten plikter å oppbevare for hele reguleringsperioden.

Post 4

Viser det seg at slipping etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for de allmenne interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

Forandringer i reglementet kan bare foretas av Kongen etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.

Olje- og energidepartementet tilrår i henhold til ovennevnte at følgende manøvreringsreglement gjøres gjeldende for Ulla-Førreverkene

fra og med 1. januar 2001 til og med 31. desember 2003, jf. kgl.res. 04.11.83 og endring gitt ved kgl.res. 22.06.90:

Post 2

I FLOMVANNFØRINGER

I samtlige vassdrag med unntak av Førreåna skal det ved manøvreringen has for øye at de naturlige flomvannføringer så vidt mulig ikke økes.

II OVERLØP FRA BLÅSJØ

Alt overløp fra Blåsjø kan slippes til Førreåna.

III SULDALSLÅGEN

Det skal slippes vann til Suldalslågen i overensstemmelse med følgende bestemmelser:

a) Normalt opprettholdes følgende minstevannføringspålegg ved slippstedet Suldalsosen:

1. juni	-	14. juli	42 m ³ /s
15. juli	-	30. september	62 m ³ /s
1. oktober	-	14. oktober	50 m ³ /s
15. oktober	-	14. november	35 m ³ /s
15. november	-	14. desember	19 m ³ /s
15. desember	-	30. april	12 m ³ /s

I perioden 1. mai - 31. mai skal vannføringen være:

1. mai økes vannføringen til Suldalslågen til $40 \text{ m}^3/\text{s}$ som holdes i ett døgn for så å bli jevnt redusert til $20 \text{ m}^3/\text{s}$.

15. mai økes vannføringen til Suldalslågen til $70 \text{ m}^3/\text{s}$ som holdes i ett døgn for så å bli jevnt redusert til $42 \text{ m}^3/\text{s}$.

Innenfor perioden 1. - 14. oktober 2001 og 2002 økes vannføringen til Suldalslågen til $200 \text{ m}^3/\text{s}$, hvis mulig i sammenheng med naturlig stor avrenning i restfeltet til Suldalsvatn. Denne vannføring holdes i ett døgn for så å bli jevnt redusert til henholdsvis 50 eller $35 \text{ m}^3/\text{s}$ avhengig av hvilket tidspunkt vannføringen økes.

Vannføringen i Suldalslågen skal aldri på noe tidspunkt i løpet av året underskride $12 \text{ m}^3/\text{s}$ målt ved Suldalsosen. Alle reduksjoner i vannføring ved slippstedet skal foregå med gradvise overganger, helst over en tre-døgns periode og ikke raskere enn gjennomsnittlig 3 % pr time.

b) En representant for de fiskeberettigede kan av hensyn til lakseoppgangen avtale med regulanten om å la vannføringen variere etter et pendlingsbånd i den perioden reglementet tilsier $62 \text{ m}^3/\text{s}$. Pendlingen skal være mellom 55 og $72 \text{ m}^3/\text{s}$. Det totale slippvolumet skal tilsvare vannføring på $62 \text{ m}^3/\text{s}$ i denne perioden.

I tiden 15. juli til 14. oktober kan en av de fiskeberettigede utpekte representant pålegge slipping av ytterligere 50 mill. m^3 pr år for situasjonstilpassede manøvreringsformål.

IV HYLEN KRAFTVERK

Fra 1. juni til 31. juli skal det normalt ikke overføres vann til Hylsfjorden. Fra 1. juni til 14. juli skal Hylen kraftverk eventuelt kjøres for å holde en vannføring på $42 \text{ m}^3/\text{s}$ ved Suldalsosen.

Når laksevandringsforsøkene er avsluttet, kan spørsmålet om drift av Hylen kraftstasjon i juni og juli tas opp til vurdering.

Ved flom skal en ta sikte på å holde vannføringen ved Larvika under $350 \text{ m}^3/\text{s}$. Ved regulering av en slik flomsituasjon kan overskytende vann overføres til Hylsfjorden (når Suldalsvatn har nådd HRV).

V KVILLDALSÅNA

I Kvildalsåna skal det slippes vann slik at vannføringen i tiden fra 1. mai til 1. oktober ved utløpet i Suldalsvatn ikke underskrider $0,5 \text{ m}^3/\text{s}$.

VI MOSVATN

Mosvatn tappes ned tidligst mulig før jul. Deretter kan vannstanden varieres frem til lavvannsperiodens slutt mellom kote 516,2 og 517,2. I vårflomperioden mellom kote 516,2 og 518,2. I tiden etter og frem til 1. september mellom kote 517,2 og 518,2.

VII SANDSAVATN

Sandsavatn skal fylles snarest mulig etter lavvannsperiodens slutt til kote 600 og kan ikke tappes under denne koten før 20. august. For øvrig kan vannslippingen foregå etter behovet i Saurdal, Kvildal og Hylen kraftstasjoner.

Post 3

Konsesjonæren skal påse at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende og at reguleringsanleggene til enhver tid er i god stand. Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander. Dersom det forlanges, skal også nedbørmengder, temperaturer, snødybde mv observeres og noteres. NVE kan forlange å få tilsendt utskrift av protokollen som regulanten plikter å oppbevare for hele reguleringstiden.

Post 4

Viser det seg at slipping etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for de allmenne interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

Forandringer i reglementet kan bare foretas av Kongen etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.

Olje- og energidepartementet

tilrår:

Manøvreringsreglementet for statsreguleringen av Ulla-Førreverkene, fastsatt ved kongelig resolusjon 13. september 1974 endret ved kongelig resolusjon av 4. november 1983 og Kronprinsregentens resolusjon av 22. juni 1990, endres i samsvar med forslag inntatt i Olje- og energidepartementets foredrag av1998.

Statsministerens kontor

Ulla-Førreverkene

20. mars 1998

Ulla-Førreverkene